

ВІСНИК

Видання Асоціації «Енергоефективні міста України»

4-ий квартал 2015

В проєкті
«Збережи
енергію!»
школярі стали
енергетичними
експертами >>> 7

Також у цьому номері:

Круглий стіл з питань
фінансування >>> 6

Осінній будівельний
форум у Львові >>> 2

Осінній будівельний форум у Львові

З 6 по 9 жовтня у Львові в Палаці спорту «Україна» відбувся Осінній будівельний форум. В рамках роботи Форуму усі бажаючі мали змогу налагодити корисні контакти та ознайомитися із сучасними енергозберігаючими та будівельними технологіями.

Асоціація «Енергоефективні міста України» була партнером цього заходу. Керівник проектів і програм, СІМ- експерт АЕМУ – Агнешка Скірру–Новицька взяла участь у церемонії офіційного відкриття заходу. Під час свого виступу пані Скірру–Новицька відзначила

важливість даної тематики та подякувала організаторам за щорічне проведення такого Форуму, адже такі заходи є платформою для зустрічі влади, бізнесу, громадськості та донорських організацій та дозволяють налагодити корисні контакти чи напрацювати спільні проекти.

В часі семінару для енергоменеджерів комунальної сфери міста Львова керівник проектів та програм Олег Гарасевич презентував ефективне впровадження принципів зеленого офісу, які на сьогоднішній день вже

впроваджені в асоціації.

Низка супутних заходів (різноманітні семінари-дискусії) на яких експерти діляться своїм досвідом в сфері будівництва та енергозбереження привернула увагу широкого кола потенційних споживачів.

Організатори впевнені, що захід приніс користь всім, хто зацікавлений у розвитку вітчизняної будівельної галузі та енергозалежності України.

Презентація [“Зелений офіс”](#)

Ми дотримуємось принципів «зеленого офісу», а Ви?

Питання **раціонального використання природних ресурсів в офісній діяльності Асоціації «Енергоефективні міста України» стало актуальним в лютому 2013 року – після підписання нами Декларації GO GREEN! («Прямуй на зелене!») про участь у Всесвітній кампанії «Go Green», Глобального договору ООН.**

Декларація заснована на наступних принципах:

1. Екологічної свідомості
2. Стійкого розвитку
3. Принцип превентивності
4. Демократична участь

Ми сформуваємо системний підхід до розвитку екологічної свідомості команди, реалізувавши програму турботи про довкілля, засновану на принципах «зеленого офісу».

За цей час показники роботи з мінімізації впливу офісної діяльності на довкілля суттєві. Кожен працівник офісу став більш ощадливо відноситись до використання паперу для друку, запровадили в офісі двосторонній друк та друк на використаному папері.

Без зайвої необхідності не роздруковуємо електронні листи, які нам надходять, запровадили роздільний збір сміття, збір відпрацьованих батарейок, кожен співробітник перед тим як залишити робоче місце, вимикає робочу

техніку, яку він використовує, в чайнику кип'ятимо рівно стільки води, скільки використовуємо в даний час для приготування напоїв, обладнали велопарковку і тапер працівники мають можливість приїздити на роботу екологічно-на велосипеді.

Бути екологічними щоденно вже є звичкою команди АЕМУ адже ми зуміли впровадити принципи

«зеленого офісу».

Майбутнє твориться сьогодні, і ми самі вирішуємо, яким йому бути. Зробіть свій крок назустріч чистому майбутньому разом з нами – запровадьте у своїх офісах принципи «зеленого офісу» та будьте екологічно свідомими!

Читайте далі на [сайті АЕМУ](#).

Презентаційна панель «Енергоменеджмент в бюджетній сфері»

12 листопада 2015 р. у Міжнародному виставковому центрі у Києві, в рамках VII Міжнародного інвестиційного бізнес-форуму з питань енергоефективності та відновлюваної енергетики відбулася презентаційна панель «Енергоменеджмент в бюджетній сфері».

Місцеві ініціативи та міжнародний досвід». Захід, співorganizаторами якого виступили АЕМУ та Державне Агентство з питань енергоефективності та енергозбереження України, відбувся завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку USAID.

Учасників панельної дискусії привітали перший заступник Голови ДАЕЕУ Олексій Корчміт та виконавчий директор АЕМУ Андрій Кирчів.

Власним практичним досвідом у царині впровадження систем енергоменеджменту, політики сталого енергетичного розвитку міст, фінансування заходів з енергозбереження та міжнародної сертифікації фахівців з присутніми поділилися експерт з питань енергоефективності АЕМУ Дмитро Леськів, енергоменеджер м.Кузнецовськ Олег Квас, радник міського голови з питань енергозбереження м. Кам'янець-Подільський

Юрій Лягутко, начальник відділу енергоменеджменту м.Запоріжжя Віктор Бондаренко, фінансовий менеджер Одеського муніципального енергетичного агентства Юлія Кірвас, експерт проекту GIZ «Енергоефективність у будівлях» Дмитро Марусич та Голова Правління Громадської спілки «Асоціація інженерів-енергетиків України» Олександр Овдієнко.

Приємно зазначити, що упродовж понад двох з половиною годин майже цілком заповнений зал активно реагував на представлену інформацію, окремі запитання плавно перетікали у міні-дискусії.

Дні Сталої Енергії в Херсоні та в Тернополі

В Херсоні вперше проходили Дні Сталої Енергії

5-12 жовтня у Херсоні, з метою залучення громади міста до проблем енергозбереження та екології відповідно до Європейської ініціативи «Угода Мерів», за підтримки Проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні» та Асоціації «Енергоефективні міста України», вперше були проведені Дні Сталої Енергії. В організації та підготовці цих Днів прийняли участь керівники виконавчих органів Херсонської міської ради, комунальні підприємств міста,

громадські організації, заклади освіти тощо.

Читайте далі на [сайті АЕМУ](#).

***

16 та 17 жовтня Тернопіль був своєрідним інформаційним центром для тих, хто хотів дізнатися про енергоефективність. Цей захід був організований Тернопільською міською радою на виконання зобов'язань Європейської ініціативи «Угода Мерів», при підтримці АЕМУ в рамках проекту USAID.

Програма проведення Днів

сталої енергії, підготованих сектором енергозбереження управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради, була розрахована на різновікові категорії людей з різних соціальних прошарків.

Офіційне відкриття відбулося 16 жовтня. В рамках Днів проведено низку заходів, спрямованих на підвищення у мешканців міста культури енергозбереження та свідомого ресурсоспоживання.

Читайте далі на [сайті АЕМУ](#).

Відбулася зустріч міст та міжнародних фінансових організацій

20-го листопада в Києві в приміщенні Мінрегіону України пройшов робочий круглий стіл з питань фінансування муніципальних проектів з енергоефективності та енергозбереження. Захід організовано АЕМУ, як структурою підтримки Угоди мерів, спільно з Мінрегіоном України, як Національним координатором Угоди мерів, в рамках реалізації проекту USAID.

У заході взяли участь близько 40 учасників, серед них заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Едуард Кругляк, керівник київського

офісу Асоціації «Енергоефективні міста України» Святослав Павлюк, керівник проектів та програм Асоціації «Енергоефективні міста України» Олена Вітрак, представники ДП «Центр державно-приватного партнерства, Державного фонду регіонального розвитку, Держенергоефективності, Ощадбанку, українських міст, які протягом року готували свої попередні оцінки інвестиційних проектів, а також міжнародні фінансові інституції, такі як Європейський банк реконструкції та розвитку, НЕФКО, IFC та Швейцарське бюро співробітництва в Україні.

«Сьогодні втілення нової

енергетичної політики в українських містах неможливе без інвестицій» - сказав заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Едуард Кругляк. «Без залучення інвестицій в енергоефективну сферу, буде важко виконувати ті нагальні завдання, які стоять сьогодні перед Україною – скорочення споживання природного газу, впровадження енергоефективних технологій, виконання міжнародних директив пов'язаних із зменшенням викидів CO₂, а отже екологічним оздоровленням країни», - зазначив він.

Читайте далі на [сайті АЕМУ](#).

Проектні дні в школах

В середині жовтня 2015 р. чотири українські школи, розкидані по всій країні, виконали другий крок проекту «Engagier dich - Збережи енергію». За підтримки Гете-Інституту Україна та АЕМУ вони організували провели комплексні проектні дні, що включали в себе широкий діапазон інтерактивних і креативних заходів, неодмінно пов'язаних з енергією.

Раніше у вересні вчителі з цих чотирьох шкіл із Черкас, Кривого Рогу, Києва і Львова пройшли вишкіл з новаційних методів викладання, включно з використанням Energiekiste – великої переносної валізки з багатьма інструментами для виконання експериментів,

пов'язаних з енергією. Тож повернувшись у свої школи, вчителі стали рушійною силою з організації й проведення у своїх закладах кількох проектних днів.

Що включали в себе ці дні? Вони були такими ж розмаїтими, як самі школи й учні, проте всі без винятку мали один дуже важливий спільний елемент: всюди школярі були активними учасниками – експериментаторами, керівниками проектів, акторами, часом навіть вчителями для своїх однокласників. Вони використовували Energiekiste та багато інших інструментів для експериментування, обговорень, ігор і розробки майбутніх проектів з енергоефективності, відновлюваної

енергії та захисту довкілля. Також завше присутньою була німецька мова, наприклад, під час двомовних українсько-німецьких занять з енергоощадності.

Усі чотири школи продемонстрували свою спроможність і вмотивованість активно займатись питаннями енергоефективності й екології. Часом навіть вчителі були здивовані ініціативністю своїх дітей та тим, як професійно вони діяли. Як підсумував один вчитель в Києві, а представник АЕМУ Кіліан Шуберт міг би це підтвердити стосовно всіх шкіл: «Коли діти самі щось представляють, вони цілковито змінюються».

Школи звітували за підсумками українсько-німецького проекту

В листопаді всі чотири школи проекту «Engagier dich - Збережи енергію» звітували за підсумками українсько-німецького проекту.

Ще на вході до зал гостей заходів зустрічали симпатичні учасниці шкільної енергетичної команди в характерних футболках. Вони дарували буклетики з порадами проощадне й ефективне використання енергії в побуті та тематичні календарики на наступний рік, спеціально розроблені й виготовлені школою з цієї нагоди. У залі в цей час на великому екрані можна було оглядати кадр за кадром фотоісторію самого проекту.

Сьогодні вже нікого не треба переконувати у винятковій важливості енергетичного чинника

у повсякденному житті кожного з нас та планети загалом. Глобальна зміна клімату, спричинена людською діяльністю, і, як наслідок, нові загрози для людського добробуту, здоров'я й життя, катастрофічні темпи руйнування екосистем і вимирання видів, швидке вичерпання традиційних енергоресурсів та перетворення енергії на інструмент політичного тиску й шантажу, зростання міжнародної напруги – ці «дорослі» теми, на жаль, входять тепер у дитяче життя ще до повноліття. З іншого боку, саме поколінню сьогоденних дітей доведеться жити в умовах енергетичного дефіциту, тож забезпечити їх необхідним знанням, практичними навичками та баченням бажаної перспективи

краще завчасу.

Проект “Engagier dich! – Збережи енергію!”, розроблений німецьким Гьоте-Інститутом у Києві разом з Асоціацією «Енергоефективні міста України», якраз і спрямований саме на таку, а конкретніше, підліткову аудиторію в Україні. Його основна ідея - це підвищення обізнаності школярів з питань енергоощадності та засад функціонування громадянського суспільства за допомогою інтегрованого вивчення німецької мови та інших предметів.

За право взяти участь у проекті змагались 45 шкіл з усієї України.

Читайте далі на [сайті АЕМУ](#).

У Братиславі відбулася Енергетична Конференція Центральної Європи

23 листопада вранці у братиславському готелі «Хілтон Дабл Трі» офіційно розпочалося перше пленарне засідання IX Центральноєвропейська Енергетична Конференція. Метою цього заходу є аналіз політики країн Вишеградської Четвірки та її найбільшого східного сусіда – України щодо енергетичної безпеки у регіоні та перспектив творення Енергетичного Союзу.

Із привітанням до учасників звернувся Президент Словацької Республіки Андрей Кіска, який спеціально прибув на захід. У своєму виступі п.Кіска, з-поміж інших питань та проблем, звернув особливу увагу на військовий конфлікт на сході України, роль у ньому Росії та її агресивний тиск щодо просування разом із окремими західноєвропейськими

партнерами проекту «Північний Потік-2», який матиме серйозні політико-економічні наслідки для Центральної Європи.

Із вітальними словами виступили також голова Представництва Єврокомісії у Словаччині Душан Хренек та організатор і промотор заходу, директор Центру Досліджень Словацької Асоціації Міжнародної політики Александр Дулеба.

Цікаво, що у ході дискусії, панелісти із Словаччини, Чехії та Угорщини продемонстрували повну згоду із тим, що подальше постачання газу в ЄС повинно і надалі здійснюватися найдешевшим і найнадійнішим шляхом – через Україну, Словаччину та Угорщину. Вони, як і Президент СР, висловили відверте побоювання, що «Північний Потік-2» не має нічого спільного

з економічними розрахунками і несе виключно політичну мету. Як справедливо зазначила віце-міністр торгівлі та промисловості Чехії Ленка Ковачовска, «ми повинні диверсифікувати не стільки шляхи доставки енергоресурсів, скільки самі енергоресурси».

Про енергетичну політику ЄС та ідеї її зміцнення із півгодинною доповіддю взяв слово віце-президент Єврокомісії з питань Енергетичного Союзу Марош Шефчовіч. «Завтра у Брюсселі я представлятиму нашу спільну позицію та стан справ, пов'язаний із Енергетичним Союзом, перед Європейським Парламентом - зокрема, заявив п.Шефчовіч, - і сподіваюся на підтримку і повне взаєморозуміння у ключових питаннях енергобезпеки та захисту клімату і довкілля на континенті».

Під час однієї із запланованих вечірніх сесій конференції на тему «Енергоефективність в Україні, Словаччині та ЄС: виклики та можливості для муніципалітетів», заплановано, зокрема, виступ голови Держенергоефективності України Сергія Савчука, керівника проектів Єврокомісії Крістіни Делі та виконавчого директора словацької Асоціації «СІТЕНЕРГО» Мар'яна Мінарівича. Коментуватиме їхні виступи виконавчий директор АЕМУ А.Кирчів.

Державний фонд регіонального розвитку

Про можливість реалізації інвестиційних проектів у сфері енергоефективності та енергозбереження за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку

Органи місцевого самоврядування мають активніше долучатися до розробки інвестиційних проектів у сфері енергоефективності та енергозбереження, які можуть бути реалізовані у 2016 році за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

Для здійснення прозорого відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть фінансуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку, Мінрегіоном розроблена On-line платформа ДФРР:

<http://dfrr.minregion.gov.ua/>

На цій платформі розміщено: нормативно-правову базу, перелік інвестиційних програм і проектів в розрізі регіонів з визначенням їх статусу та описом.

Фінансування проектів здійснюється за умови відповідності пріоритетам, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку, стратегіях розвитку регіонів та планам заходів з їх реалізації. Інвестиційні проекти, які сприяють співробітництву територіальних громад повинні мати договір внесений у

реєстр. Підтримка добровільно об'єднаних територіальних громад відбувається за умови внесення їх до державного реєстру як юридичні особи публічного права.

Створення Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) є однією з умов прискорення соціально-економічного розвитку регіонів України, переведення державних інструментів розвитку регіонів на нову основу, відхід від старої практики фінансування виключно будівництва все нових об'єктів, передусім бюджетної сфери, які домінували в переліках фінансування за кошти субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів, субвенцій на соціально-економічний розвиток окремих територій, державних цільових програмах.

Як подати проект:

1. Регіональна комісія оголошує збір проектів (на сайті).
2. Заявники звертаються до регіонального адміністратора сайту <http://dfrr.minregion.gov.ua> отримують логін/пароль, вносять інформацію про проект.
3. Члени регіональної комісії отримують логін/пароль на сайті <http://dfrr.minregion.gov.ua> і оцінюють проекти.
4. Регіональна комісія приймає рішення.

5. ОДА подає перелік відібраних проектів у Мінрегіон України.

6. Міжвідомча Конкурсна комісія при Мінрегіоні здійснює перевірку проектів на відповідність вимогам законодавства/погодження.

7. Кабмін затверджує переліки відібраних проектів за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

8. Мінфін спрямовує кошти.

У 2015 році Розпорядженням КМУ затверджено 148 проектів з проведення заходів із енергоефективності в Україні. На зазначені проекти передбачено 200,9 млн. грн.

У статті використано інформацію, взяту із сайту Мінрегіону України.

Підготувала Олена Вітрак, керівник проектів і програм, експерт із захисту довкілля Асоціації «Енергоефективні міста України»

Свіжа публікація від АЕМУ

Відтепер «30 пропозицій Енерджі Сітіз з енергетичного переходу великих і малих міст» можна читати українською

Знакова публікація Європейської асоціації органів місцевого самоврядування «Енерджі Сітіз», що з'явилась торік, тепер доступна для широкої читацької аудиторії в Україні. Містить практичні пропозиції з прискорення енергетичного переходу, які стосуються:

- розширення прав і можливостей місцевих учасників,
- знання ресурсів та їхніх потоків на своїй території,
- переосмислення фінансування загалом,
- створення нового місцевого самоуправління,
- міського планування як способу зменшення споживання енергії.

Однак це не лише своєрідна «дорожня карта» для керівництва міст, де вирішили завчасу і якомога краще підготуватись до функціонування в умовах глобальної енергетичної кризи, що насувається. Це також потужне джерело нових ідей і натхнення для тих, хто неминуче невдовзі замінить можновладців там, де нічого не діється.

Переклад виконано Асоціацією «Енергоефективні міста України» в рамках проекту «Модель розбудови потенціалу України і Грузії для їх участі в Угоді Мерів – взірцеве рішення для Східного Партнерства та країн Центральної Азії».

Ознайомитись з публікацією можна тут:

http://enecities.org.ua/upload/files/30%20Energy%20Cities%20Proposals_ukr_for%20web.pdf

Платформа інвестиційних пропозицій міст

На сайті Асоціації «Енергоефективні міста України» запрацювала платформа інвестиційних пропозицій українських міст, де всі бажаючі міста можуть розмістити інформацію про свої проекти у сфері енергозбереження. Це допоможе вам у пошуку джерел фінансування Ваших проектів та у реалізації ПДСЕР.

<http://enecities.org.ua/finansuvannya/investytsiyini-proekty-mist/>

**Щасливого Нового Року
та
Веселих Свят!**

Шановні друзі, колеги, партнери!

*Щиро вітаємо Вас із Новим 2016 роком
та Різдвом Христовим!*

*Нехай ці величні зимові свята, як і всі дні наступного року,
будуть щедрими на любов і доброту, взаєморозуміння
і повагу, а Різдвяна Зоря запалить у ваших серцях вогонь віри,
надії і впевненості у здійсненні найзаповітніших мрій.*

*Миру та спокою, міцного здоров'я, достатку,
добра і тепла Вам і Вашим родинам!*

**Щасливих Новорічних та Різдвяних свят бажає Вам
команда Асоціації «Енергоефективні міста України»!**